

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 75 ให้จัดระบบงานราชการและงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน มาตรา 81 กำหนดให้เร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ให้รองรับการทำงานในรูปแบบใหม่และเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในด้านนโยบายและการบริหารงานด้านไอทีของหน่วยงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการลงทุนลดความซ้ำซ้อน คณะรัฐมนตรีได้มีมติในวันที่ 9 มิถุนายน 2541 ได้อนุมัติในหลักการเรื่องการแต่งตั้งผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Chief Information Office : CIO) ประจำกระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจ และการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวง ตามข้อเสนอของคณะกรรมการเทคโนโลยีแห่งชาติ และผลจากมติคณะรัฐมนตรีจึงกำหนดให้กระทรวง ทบวง และหน่วยงานอิสระเสนอแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศควบคู่ไปกับการของงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในงบรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ให้สำนักงานงบประมาณได้กำหนดเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการพิจารณางบประมาณ โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา ซึ่งในการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงตามมติคณะรัฐมนตรีจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของการบริหาร และการจัดการด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬาของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนมากขึ้นทุกวันและมีความเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะพ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร; 2554 : 74) เทคโนโลยีใหม่ที่รวมคอมพิวเตอร์ สารสนเทศ และการสื่อสาร (โทรคมนาคม) เรียกว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) ได้ก่อให้เกิดกิจกรรมใหม่ ๆ ในทางเศรษฐกิจและสังคมอันส่งผลการดำรงอยู่ และการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ในโลกที่แตกต่างจากอดีตอย่างมาก จนเป็นที่ยอมรับกันว่า ในศตวรรษที่ 21 (เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001หรือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป) จะเกิดเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า เศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ (Knowledge Base Learning Economy) และจะมีผลให้ประเทศไทย ซึ่งมีทรัพยากรบุคคลอันมีความรู้เป็นพื้นฐาน สามารถจะพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System : MIS) ซึ่งเป็นเรื่องของการออกแบบและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล โดยจะต้องเข้าใจถึงสิ่งแวดล้อม โครงสร้างหน้าที่การทำงาน วัฒนธรรม การเมือง ภายใน

องค์การ ตลอดจนบทบาทของผู้บริหารและระบบการตัดสินใจได้

การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และทุกหน่วยงานทุกองค์กรได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน ช่วยให้การงานเร็วขึ้น มีความถูกต้อง แม่นยำ ดังนั้น การนำเทคโนโลยีมาใช้จะต้องมีผู้รับผิดชอบดูแลอย่างชัดเจน และในปัจจุบันได้มีการกำหนดตำแหน่งบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นทางการทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงองค์กรการปกครองท้องถิ่น ซึ่งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (2545: 61) ได้กำหนดไว้ในศัพทานุกรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง คือ ซีไอโอ (CIO: Chief Information Officer) เป็นผู้มีหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายด้านไอซีที (ICT: Information Communication Technology) ภายใต้ระดับเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ (Knowledge Base Learning Economy) ดังนั้น การขับเคลื่อนนโยบาย Creative Thailand ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ให้เกิดขึ้นเหมือนที่หลายๆ ประเทศได้ประสบความสำเร็จมาแล้ว เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย ฮองกง ญี่ปุ่น เป็นต้น (เสาวรภย์ กุสุมา ณ อยุธยา, 2553: 23) ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของซีไอโอ (CIO) ด้านการปกครองท้องถิ่นที่จะทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายและบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามกรอบนโยบาย ICT2020 และการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายใต้การจัดการแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจารณ์ญาณ รู้เท่าทัน และเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านไอซีที (ICT) ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญระดับมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ หากพิจารณาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาของกรอบนโยบายฯ และแผนแม่บทฯ ที่ผ่านมาโดยรวม สามารถสรุปผลดำเนินการในช่วงระยะเวลาพ.ศ. 2545 – 2551 มีเป้าหมาย พัฒนา/ยกระดับเศรษฐกิจของประเทศโดยใช้ ICT ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรม ICT ของประเทศ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเพิ่มการประยุกต์ใช้ ICT ในด้านการศึกษาและฝึกอบรม และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในชนบทเพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ผลลัพธ์ที่ได้คือ อัตราการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดในแผนแม่บทฯ พบว่า ด้านที่มีการบรรลุผลตามเป้าหมายมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด เรียงลำดับดังนี้ คือ 1) ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการบรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ร้อยละ 100 โดยภาคเอกชนมีบทบาทมากในการดำเนินงาน เช่น การจ้างแรงงานที่มีความรู้ การนำ ICT มาช่วยในการผลิตและการดำเนินงานของภาคเอกชน เป็นต้น 2) ด้านการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใช้ ICT บรรลุเป้าหมายร้อยละ 66.67 ของจำนวนเป้าหมายของทั้งหมด โดยพบว่า ผู้ประกอบการนำ ICT ไปใช้ในการบริหารจัดการภายในกิจการ รวมทั้งนำไปใช้ในภารกิจ

หลักขององค์กร 3) ด้านการใช้ ICT ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย และสังคมไทย บรรลุตาม เป้าหมายร้อยละ 55.56 ของจำนวนเป้าหมายทั้งหมด โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ การพัฒนา คุณภาพครู การสร้างโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาส และการตั้งศูนย์สารสนเทศชุมชน 4) ด้านการใช้ ICT ในการบริหารและการให้บริการของภาครัฐบรรลุเป้าหมายร้อยละ 44.44 ของจำนวนเป้าหมาย ทั้งหมด แต่ยังมีอุปสรรคหลายด้าน เช่น ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายของภาครัฐ ที่ยังไม่เอื้อต่อ การพัฒนาตามแผนแม่บท ICT ของประเทศ 5) ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรไทย บรรลุตาม เป้าหมายร้อยละ 33 ของจำนวนเป้าหมายทั้งหมด โดยภาครัฐมีนโยบายด้านการส่งเสริมให้ผู้ที่จบ การศึกษาทุกระดับสามารถใช้ ICT ได้อย่างดี ส่วนภาคเอกชนมีบทบาทมากในการพัฒนาบุคลากรใน ระดับแรงงาน 6) ด้านการวิจัยและพัฒนาทางด้าน ICT บรรลุตามเป้าหมายร้อยละ 25 ของจำนวน เป้าหมายทั้งหมด โดยภาครัฐมีบทบาทอย่างมากในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการผลิตบุคลากร งบประมาณ และการดำเนินการในโครงการต่าง ๆ 7) ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ICT บรรลุตามเป้าหมายร้อยละ 20 ของจำนวนเป้าหมายทั้งหมด โดยภาคเอกชนมีบทบาทมากที่สุดในการกระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์

จากตารางผลการดำเนินนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศของการสื่อสารของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2545– 2551 นั้น จะเห็นว่า ผลลัพธ์ของการพัฒนาศักยภาพของภาคเอกชนด้านการใช้ ICT มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการนำมาใช้ในส่วนงาน หรือการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ ซึ่งแตกต่างจากของภาครัฐที่มีการพัฒนาศักยภาพด้าน ICT น้อยมาก แต่ก็มีเป้าหมายของการพัฒนาที่ ชัดเจน และอยู่ในมาตรฐานสากลแบบยั่งยืน

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.2557 – 2560 (แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ, 2557: 54) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และการกีฬา ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงด้านการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยวด้านการพัฒนาการเมืองการบริหารซึ่งด้านการพัฒนาการเมืองการบริหารนั้น ผู้บริหารจะต้องมีแนวทางในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ คือ ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลากร เจ้าหน้าที่ ประชาชน และหน่วยงานจาก ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยผู้บริหาร สมาชิก สภาท้องถิ่นปรับปรุงและพัฒนารายได้พัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรพัฒนาระบบแผนงาน และระบบ ข้อมูลข่าวสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพ และรองรับกับสถานการณ์ปัจจุบันปรับปรุงและพัฒนา เครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงานพัฒนาระบบการตรวจสอบ การติดตามประเมินผลงาน เช่น การป้องกันและปราบปรามการทุจริต การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในเสริมสร้าง

ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทักษะการใช้แต่ละด้านที่สำคัญของผู้บริหาร อาทิเช่น ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยี ด้านความคิดรวบยอด เป็นต้น ซึ่งทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจัดเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้นำระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เพราะการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้เกิดการความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคตได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ทราบความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และนำไปสู่การศึกษากระบวนการในการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการได้ในลำดับต่อไป

2. คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ มีประเด็นคำถามของการวิจัยดังนี้

1. ความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ด้านใดบ้าง
2. ความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ด้านใดบ้าง และเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ

4. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยคือ

1. ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ มีความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในหลายด้านแตกต่างกัน

2. ผู้นำองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในหลายด้านแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ดังรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ประกอบด้วยผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ที่ดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งสิ้น 1045 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 245 คน ประกอบด้วย รองนายก ประธาน และรองประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และรัฐประศาสนศาสตร์ และตัวแทนผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 245 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

- ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด และตำแหน่ง

- ความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำ ได้แก่

- 1) ด้านข้อมูล/สารสนเทศ
- 2) ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ฯ
- 3) ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 4) กระบวนการ

- ปัญหาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำ ได้แก่

- 1) การค้นหาข้อมูล
- 2) การวิเคราะห์และการประเมินผลข้อมูล
- 3) การสื่อสารกัน
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ตัวแปรตาม

- ความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาวิจัยในครั้งนี้งมุ่งศึกษาเพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ศึกษาหลักการแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย การค้นหาข้อมูล การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล การสื่อสารกัน และการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ขอบเขตด้านเวลา การศึกษาวิจัยในครั้งนี้งมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม 2557 – ธันวาคม 2558 เท่านั้น

5. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้งมุ่งศึกษาการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 6 อำเภอ มีหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งสิ้น 49 แห่ง ดังนี้

5.1 อำเภอเมืองสมุทรปราการ ประกอบด้วย เทศบาล 7 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสมุทรปราการ เทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ เทศบาลตำบลบางปู เทศบาลตำบลแพรกษา เทศบาลตำบลด่านสำโรง และเทศบาลตำบลบางเมือง ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล 5 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางตัวน องค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษาใหม่

5.2 อำเภอบางบ่อ ประกอบด้วย เทศบาล 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบางบ่อ เทศบาล ตำบลคลองเสาธง เทศบาลตำบลคลองด่าน และเทศบาลตำบลบางพลีน้อย ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านระกาศ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน องค์การบริหารส่วนตำบลบางบ่อ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนิมมาตรา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสวน และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็ริง

5.3 อำเภอบางพลี ประกอบด้วย เทศบาล 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบางพลี ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบางโฉลง องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา องค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ

5.4 อำเภอพระประแดง ประกอบด้วยเทศบาล 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองพระประแดง เทศบาลเมืองลัดหลวง และเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ องค์การ

บริหารส่วนตำบลบางยอ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า และองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว

5.5 อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ประกอบด้วย เทศบาล 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ และเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคลองสวน องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า และองค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ

5.6 อำเภอบางเสาธง ประกอบด้วย เทศบาล 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบางเสาธง ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางเสาธง องค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะจรเข้ช้อย และองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะจรเข้ใหญ่

6. กรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

แผนงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถ และความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ให้ก้าวไปสู่ AEC อย่างยั่งยืน โดยได้องค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องประกอบด้วยอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมในการผลิตสารสนเทศ และการติดต่อสื่อสาร ชุดคำสั่ง หรือซอฟต์แวร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องมาควบคู่กับอุปกรณ์การทำงานของเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถทำงานได้ตามความต้องการ สุดท้ายคือกระบวนการซึ่งหมายถึงการรวบรวม การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสารข้อมูล ฯลฯ และถ้านำมารวบรวมกับความสอดคล้องเกี่ยวกับทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารทั่วไปจะสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ที่จำเป็นในปัจจุบันนี้ ได้แก่ การประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล เป็นสิ่งที่ผู้นำมีความต้องการมากที่สุด แต่การที่จะได้ข้อมูลสำหรับการประเมินผล และวิเคราะห์ผลข้อมูลใด ๆ ก็ตาม ต้องได้ข้อมูลพื้นฐานก่อน ซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะได้มานั้นก็ต้องมาจากการเข้าถึง และการตอบสนองข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว การนำข้อมูลไปจัดเก็บ และจัดพิมพ์เอกสารเล็กน้อยเพิ่มเติม และการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ

7. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ เพื่อสื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้อ่าน ดังต่อไปนี้

1. ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานรองประธานเทศบาล นายกและรองนายกเทศมนตรี ประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความเชี่ยวชาญ หรือชำนาญในด้านการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสนับสนุนการทำงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผล การตอบสนองข้อมูลข่าวสารหรือค้นหาข้อมูล การติดต่อสื่อสาร และการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ลำดับขั้นตอน การพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ทักษะด้านการประเมินผล และวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะด้านการตอบสนองข้อมูลข่าวสาร หรือการค้นหาข้อมูล ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร และทักษะด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล

8. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ

2. ได้ทราบความต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ

3. ได้ทราบแนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้นำองค์กรอื่น ๆ ต่อไป